

✦Bugun ku gazali ders notu minacik(12-12-2019) Ayşe Phlvn)✦

📖 Gazali Bilgi teorisi olarak

📌1) Allah i bilmek

📌2)Tabiatı bilmek

Ölcüt

Hata ile hakikati , doğru ile yanlış birbirinden ayıran şeydir.

Gazaliye göre doğru bilginin ilk şartı süphedir

Gazaliye göre; beş duyu akıl ve kalp insandaki bilgi elde edebilen kuvvetlerdir.

Ancak sınırlı bir duyuya sahip oldukları için

Duyular ve aklın verilerinin deneye tabi tutulmaları gerekir.

Deney sonunda doğrulukları sabit olursa o zaman veriler doğru bilgiler olarak kabul edilir.

Gazali'nin bilgi teorisini temelini,zaruri ve bedihi bilgilerle beraber ilahi kaynaklı olan dini bilgiler oluşturmaktadır.

(dini bilgiden kasıt Kuran'ı Kerim ve Hz. Peygamber'in hadislerinde verilen sağlam bilgiler olduğu hususu)

Bilmek fiili nasıl gerçekleşir

📌Beş duyu ve algılamak

📌Akıl ve aklı idrak

📌Tecrübe ve sezgi

Özetle

Bilgi elde etme vasıtaları

🔥beş duyu

🔥akıl

🔥kalp

Metotları

📌hissi

@aklı

Gazaliye göre nesnelerle kurulan bağlantı 3 öge içerir

■ bağlantıyı yapan özne

■ kendisiyle bağlantı kurulan nesne

■ ve bu ikisi arasında ki bağlantının ürünü olan bilgidir

Metafizik konusunda TEHAFU'L-FELASIFE

✦Gazali'nin odağında daima "Dini ilimler" (Ulumi'd Din) ✦Bugün ku gazali ders notu minacik(12-12-2019) Ayşe Phlvn)✦

👤 Gazali Bilgi teorisi olarak

📌1) Allah i bilmek

📌2)Tabiatı bilmek

Ölcüt

Hata ile hakikati , doğru ile yanlış birbirinden ayıran şeydir.

Gazaliye göre doğru bilginin ilk şartı süphedir

Gazaliye göre; beş duyu akıl ve kalp insandaki bilgi elde edebilen kuvvetlerdir.

Ancak sınırlı bir duyuya sahip oldukları için

Duyular ve aklın verilerinin deneye tabi tutulmaları gerekir.

Deney sonunda doğrulukları sabit olursa o zaman veriler doğru bilgiler olarak kabul edilir.

Gazali'nin bilgi teorisini temelini,zaruri ve bedihi bilgilerle beraber ilahi kaynaklı olan dini bilgiler oluşturmaktadır.

(dini bilgiden kasıt Kuran'ı Kerim ve Hz. Peygamber'in hadislerinde verilen sağlam bilgiler olduğu hususu)

Bilmek fiili nasıl gerçekleşir

■ Beş duyu ve algılamak

■ Akıl ve aklı idrak

■ Tecrübe ve sezgi

Özetle

Bilgi elde etme vasıtalar

🔥 beş duyu

🔥 akıl

🔥 kalp

Metotları

🧠 hissi

🧠 akli

Gazaliye göre nesnelerle kurulan bağlantı 3 öge içerir

🏠 bağlantıyı yapan özne

🏠 kendisiyle bağlantı kurulan nesne

🏠 ve bu ikisi arasında ki bağlantının ürünü olan bilgidir

Metafizik konusunda TEHAFU'L-FELASIFE

✦ Gazali'nin odağında daima "Dini ilimler" (Ulumi'd Din)

.

[22:42, 13.12.2019] +90 534 371 13 86: ISLAM FELSEFESİ TARİHİ (YENİ notları Ayşe Phlvn)

🧠🧠 Felsefe kelimesi

Yunanca bir kelimedir.

Bu kelime " filo" ve " *sofia"*kelimelerin birleşmesinden oluşmuştur.

💡 Filo sevgi

🏠 Sofia ise hikmet anlamında kullanmıştır.

🏠 Böylece filosofia/felsefe kelimesi hikmet sevgisi anlamında kullanmıştır.

🧠🧠🏠 Felsefe denince ilk akla gelen millet YUNANLARDIR.

▲▲Felsefenin ortaya çıktığı coğrafyanın (BATI FELSEFESİ)

🏛️ Onu geliştiren toplumun (YUNAN FELSEFESİ)

💎Ortaya çıktığı zamanın (ANTİK ÇAĞ FELSEFESİ)

📖 Sistematikleştiren düşünürün (KKINDİ FELSEFESİ) İsmiyle beraber anılır.

📖 Müslüman düşünürlerin ortaya koyduğu felsefeye 《İSLAM FELSEFESİ 》

📖 İslam felsefesinin ortaya çıkmasında iki amil etkili olmuştur

👤 Bunlardan birincisi

☀KURAN VE SÜNNET(dahili sebepler)

👤 ikicisi

☀(harici sebepler) Fetihler sonucunda karşılaşılan farklı düşünceler ve inançlar

(Zerdüştlük,Sabilik,Mazdekilik ve Şamanistlik)

👤 İlk tercüme faaliyetleri Emevilerin son döneminde gerçekleşmiştir.Bu dönemde sosyal hayatta lazım olacak tıp ,astroloji ve kimya kitaplarını tercüme ediyorlardı

📖 İslamda ilk tercüme faaliyeti Ömer zamanının da olmuştur.Eski İran krallarının tarihini anlatan HUDA-I NAME isimli eser tercüme edilmeye başlanmış fakat içeriği Ömer tarafından tasvip edilmeyince tercüme faaliyeti durmuştur.

👤 Hristiyan düşünce sistemiyle,Müslüman düşünce sisteminin etkileşimi SÜRYANILAR aracılığıyla olmuştur.

👤 ÖMER B Abdülaziz döneminde (717-720)

Basrali bir bilgin olan

👤 Mercan ibnu'l Hakem'in ilk günlerinde parlayan İranli bir Yahudi doktor olan MASARCAVEYH el Basri Süryani tıp kitaplarını Arapçaya çevirerek İslam tıp ilminin temelerini atmış oldu.(Arapçaya çevrilen ilk eserler arasındadır.)

👤 Bu dönemde tercüme yapan mutercimler çoğunlukla Hristiyan,Yahudi ve Süryanilerden oluşuyordu.

👤👤👤 Emeviler döneminde bireysel nitelikte olan bu tercüme faaliyetlerinin

👤 ABBASİLER döneminde kurumsallaştığını görmekteyiz.

Bir tür devlet ve millet politikası haline geldi.

📖 İlk tercüme hakim/ filozof lakaplı HALID B.YEZID B.MUAVIYE B.EBI SUFYAN (ö.86/705) tarafından yapılmıştır.

🔑 Abbasiler dönemin de Yunan filozoflarının eserlerinin Arapçaya çevirilmesi İslam felsefesinin oluşmasında çok etkili olmuştur.

🕒 Yapılan tercüme faaliyetleri sonucunda Kindi (ö.252/886),

Farabi (ö.339/950)

Ibn.Sina (ö.428/1037) gibi filozoflar yetişmiştir.

👥 Çoğunluğunun Suriye ve Irak ın Hristiyan bilim adamlarından oluşan bir grup bilgin ,Abbasi Devleti 'nin te bazı olunca,kısa sürede Arapça yi öğrenmişler.

📖🔑 Abbasi halifesi ME'MUN döneminde tercüme faaliyetleri sistematikleşerek (813-833) geliştirilen ve

🔑 YUHANNA IBN MISKEVEYH'IN

öncülük ettiği "

🔑 Beytu'l HIKME yi kurmuştur.

Burada çeviri faaliyetlerini yürütmüştür.

● Bu ilmi faaliyetler kurumsallaşmaya verilecek en önemli örneklerden biridir.

👥 Bu dönemin meşhur mutercimlerinden belki en önemlisi olan Cundisapurlu Hristiyan tabip

▲ HUNYEN B.ISHAK 📖

👥 Galen in hemen hemen bütün çalışmalarının da yer aldığı tıp kitaplarına ilaveten Platon un,Porphry' nin ve Aristoteles in Yunan yorumcularinin eserlerini tercüme etti.

📖 Halife Mütevekkil'in özel doktoru sıfatıyla yazdığı pek çok makalesiyle de müslüman coğrafyada tıp ilminin gelişmesine önemli katkılar sağladı

👥 Yunscadan çevirilen eserler orjinal dilinden değil Farsça veya Suryanice yazılmış nüshalarından tercüme ediliyordu.

TANINIMIS MEŞHUR MUTERCIMLERDEN BAZILARI

 Sabit b.Kurra

 Kurra b.Sabit

 Sinan ibn Sabit

 Ibn.Mukaffa

 Muhammed ibn Abdullah ibnu'l- Mukaffa

 Yahya ibnBatrik

 Osman el-Dimeski

 Huneyn ibn Ishak

 Isa ibn Yahya

 Kutsa ibn Luka

 Abbasi dönemin de yapılan tercüme faaliyetlerine Bermekiler, Şakirofullari ve Musa oğulları gibi aileler maddi destek sağlamışlardır.

 Yunan filozoflarına ait eserlerin kendi orijinal dillerinden çevirilmemesi bu filozofların islam düşünürleri tarafından yanlış tanınmasına neden olmuştur.

Daha önce Hristiyanlar tarafından eserlerinden faydalanılan filozofların görüşleri bu dinin teolojisine uygun hale getirilmiştir. Müslüman filozoflar bunları Hristiyanlar aracılığıyla tanıdıklarından Yunan filozoflarının tanrı inançları vb.görüşleri ile ilgili yanlışlara düşmüşlerdir.

 Bu süreci müteakiben çoğunluğu müslüman olan yazarlar nesli ortaya çıkmıştır

 Bu neslin önde gelen isimleri arasında

 tabip ve filozof RAZI (856-925)

 Farabi (870-950)

 Ibn.Sina (980-1037)

🏠 hepsinden önemlisi tabip ,astroloji,matematikçi,fizikçi,kimyacı,coğrafyacı,tarihçi engin ve orijinal bir bilgin olan el-BIRUNI ' nin adları zikridilebilir.

Sıfır, müslümanlar tarafından kullanıldı diye ;onların buluşu olmamakla beraber Arap rakamları diye bilinen sistem Müslümanlar tarafından matematige dahil edildi ve Hindistan da Avrupa ya aktarıldı.

🏠 Felsefenin doğup gelişmesinde Grek düşüncesinin tesiri büyük olmuştur.Oyle ki klasik Islam kaynaklarında filozof (feylesof)tabiri sadece Aristoteles in takipçileri ve yorumcuları için kullanılırdı.

🧠 Antik Yunan düşüncesine

🕒 Kindi (ö.850)

🕒 Farabi (ö.950)

🕒 Ibn Sina (ö.1037)

🕒 Ibn Rüşt (ö.1198)

Gibi filozoflar islam düşünce sistemine uzun müddet etki etmiştir.

✨ Abbasiler dönemi,tercümenin altın çağı olarak nitelendirilir. ✨

🎻 Bu dönemde

💡💡💡 Hintçeden,Çinceden,Nabatçadan,Farscadan, Sanskritçeden,Süryaniceden ve Yunancadan💡 tercüme yapılmıştır.

🏰🏰🏰 Iskenderiye, Antakya,Urfa(Edessa) Harran,Nusaybin (Nisibis),Cindusapur gibi merkezlerin fethedilmesiyle Islam düşüncesiyle etkileşim haline geçmiştir.

✨🏠 Müslümanlar Çinlilerden pusulayı,kimyayı ve kâğıt imalatını öğrendiler.

🏠🏠 ilk kâğıt fabrikası Bağdat' ta kurulmuştur.

💡💡 Müslümanlar bilgiyi kendilerine ait " yetik bir mal " olarak kabul etmişler, bilgi ve hikmet

adına buldukları her şeyi almış ve geliştirmiş .

🔪 Müslüman tabipler sekizinci yy.dan itibaren içi oyuk bir iğne kullanarak emme yoluyla katarakt ameliyatı yapıyor.Yaraları dağlama dikmesini biliyor,dış hekimliğini tatbik ediyordu.

🔪 Kimyada,amonyak ve nitrik asit gibi maddelerin keşfinden de öte ,ibikleme ,gazlaştırma ve kristalleştirme yöntemleri Müslümanlar tarafından devamlı olarak uygulanan yöntemler arasında sayılıyordu.

🕒 SÜRYANILAR Antik Çağlarda Urfa,Nusaybin ve Musul 'un kültürel merkezler olarak ön çıktığı Kuzey Mezopotamya da yaşayan ve Süryanice olarak tanımlanan Sami dil ailesinden Aramice konuşan bir topluluktur.

🕒 Hristiyanlığı ilk kabul eden ve Antakya da ilk kilise merkezlerini kurduktan sonra da Doğu Hristiyanlığı ya da Doğu kilisesi olarak nitelendirilen Hristiyan toplumdur.

🕒 325 yılın da yapılan İznik konsilinden itibaren Roma imparatorluğunda İsa 'nin doğasına ilişkin başlayan tartışmalar Hristiyan dünyasında ayrışmalara sebep olmuştur.

🕒 NESTURILIK VE YAKUBILIK 📖 adıyla iki farklı görüşe sahip topluluklar ortaya çıkmıştır.

🌟 Nesturilik Türklerin İslamdan önce de karşılaşmış oldukları bir Hristiyan koludur.

📖 Bizans'taki Hristiyan mezhepleri içerisinde en mutedili olarak bilinen Nesturiler Hz İsa yaratılmıştır dediği için ORTODOKS KİLİSESİ tarafından afaroz edilmiştir.

🕒 489 da Bizans 'tan kovulan. Nesturiler Sasani devletine sığınmışlardır.

🔊 Nesturiler için Urfa ,Nizip , Silifke ve Cundişapur

🔊 Yakubiler için de Antakya ve Diyarbakır da bir YUNAN kültürü oluşmuştur.

🕒 Ancak oluşan bu yunan kültürü bir YUNAN olmayı kabul etmediğinden,ibadet dili Süryanice olmaya başlamıştır.

📖 Emsal

📖 Hitabe

📖 Hikem

📖 Vasiyet

kısaca felsefe tarihi ile ilgili ne varsa toplanıp tercüme edilme sürecine dahil edilmiştir.

🕒 Köklerini Grek Felsefesinden alarak inkişaf eden ilimler alanında

🏠 Riyaziyatta Beni Musa ailesi,

🏠 Kimyada Cabir

🏠 Tabiyyatta İbn Sina

🏠 Ahlakta Nasruridin Tusi

🏠 Musikide Farabi

Gibi büyük alimler yetişmiştir

📖 Grek Felsefesi ve tefekkürü ile hiçbir ilişkisi bulunmayan tarih, coğrafya, lisaniyat, cebir ve logaritma gibi alanlarda bir çok bilim adamı yetişmiştir.

✦ Taberi

✦ Mesudi

✦ İbn Haldun

✦ Yakubi

✦ İbn Hak al

✦ Mehmet b Musa el-Harezmi

✦ Kindi

✦ İbn Sina

✦ Ömer Hayyam

Gibi seçkin isimler bunlardan bazıları

🔔🌟 İSLAM FELSEFESİNİN ORTAYA ÇIKMASINDA ETKİLİ OLAN FELSEFELER

🌀 Hermes Geleneği

🌀 Antik Yunan Felsefesi

🌀 Helenistik Felsefe

🌀 İran/Sasani Felsefesi

🌀 Hint Felsefesi

Etkili olmuştur. ANCAK

🌀🌀🌀🌟 en büyük etki YUNAN ve HELENISTIK Felsefeleri yaratmıştır.

🌀 Hermes geleneği, Babilli bir filozof olduğu söylenen HARMES oluşturdğu felsefe ile Babil, Misir ve Yunan felsefelerinin oluşmasında etkili olmuştur.

🌀🌟 Yunanlılar. HERMESİ Elçi-Tanrı olarak kabul etmektedir.

🔊🔊 Müslüman düşünürler Hermes geleneğinden kimya, astronomi, simya ve hurufilik alanlarında etkilenmişlerdir.

🌀🌀 İslam düşünürlerinden bir kısmı Hermes'Hz idris olduğunu söylemektedir.

🌀 Antik Yunan Felsefesi (ilk çağ felsefesi)

MÖ 700 lu yıllara kadar devam eden felsefe gelenegidir.

🌀 Bu felsefe Thales le başlayıp Aristo ile son bulmuştur .

🔊 Yunan filozoflarının Kelam Düşünce Okulu nu etkilemesine bilgi problemi ve varlık felsefesi örnek gösterilebilirken

Tasavvufa yaptığı etkiye Sudur nazariyesi örnek gösterilebilir.

🌟 Müslüman filozofların en çok etkilendikleri Yunan Filozofları

🔊 ARISTO

🔊 Eflatun

🔊 Plotinus'tur.

🌀 Helenistik Felsefe

🌂 Helenizm in ortaya çıktığı yer İSKENDERİYE DİR

🌀🌀 Aristo ile başlayıp Yeni Platonculuga kadar devam eden süreçtir.

🌀 Helenizm Büyük Iskender'n Pers imp lugunu yenilgiye uğratıp Asya da bir krallık kurmasıyla başlamıştır.

🌀🌀🌀 Helenizm Antik Grek düşüncesinin Doğu'daki Mısır, Hint ve İran gibi yerel kültür le

birleşmesi sonucu ortaya çıkmış bir felsefe gelenegidir.

✍️✦Helenistik Dönemde Akademi, Peripatetik, Epiküros ve Stoa okullari kurulmuştur.

Bu dönemin felsefe konuları mantik, fizik ve etik olmuştur.

✨🌀 HELENİZM GELENEĞİNİN OLUŞTURDUĞU ÖNEMLİ MEKTEPLER

👤ISKENDERYE MEKTEBİ

👤URFA VE NUSAYBIN MEKTEBE

👤CUNDIŞAPUR MEKTEBİ

👤HARAN MEKTEBİ

👤ANTAKYA MEKTEBİ

🏔️🏔️🏔️ Iskenderiye Mektebi

📌M.Ö.331 yılında adına ithafen kurulan Akdeniz dünyasının en büyük kentlerinden birisidir.

📌Helenistik ve Semetik öğretilerin en büyük ilim ve kültür merkezi haline bu kentte , 700 bin cilt kapasiteli dev bir kütüphane kurulmuştu.

📌İskender in tahta çıkışıyla Akdeniz in batı kıyılarından

Indus Nehrine,Mısır ve Babil ülkesinden Hazar Denizi ve ötesine uzanan yeni büyük bir imparatorluk doğmuştur.

📌Doğu Batı etkileşiminde büyük bir rol oynamıştır.

Doğuda Hindistana kadar taşıdığı gibi doğu kültürünü de batıya taşımıştır.

📌Büyük İskender,on yıl içerisinde

📌Küçük Asya'yi; Şam,Mısır,Babil,İran,Semerkant ve Pencap

fethetmek suretiyle ülke sınırlarını genişletti.

📌Grek bilim ve felsefesinin de merkeziydi.📌Hermetizm ve Neo Platonizm, bu etkileşimin en bariz göstergelerindendir.

📌II.Ptolemeu,(Batlamyus II)selefinin açtığı çırığı devam ettirerek, bu kütüphaneyi o günkü dünyanın en zengin kütüphanesi haline getirdi.

📌MOUSEION adında bir muessese kurdu.(müze kelimesini çağrıştırır)

🏰🏰🏰Potelemus Soter tarafından Pharos adasının kuzey-dogu ucuna bir deniz feneri yaptirilmistir.

✨ilk çağın en büyük eserlerinden biri sayılan bu fener ,yüksek ve geniş bir kalker kaide üzerine tugladan inşa edilmiş 122 m.boyunda bir kule tarzındaydı

📖 Mısırlı cografyaci ve astronum Ptolema (Batlamyus) dönemin de dünyanın ikici büyük kenti haline gelmiştir

📖 Mısır 'in Roma istilası ve baskısı altında kaldığı dönemde,bu büyük ilmi ve felsefi hareket de durma noktasına geldi.

📖 Nitekim Hz.Ömer in emriyle Amr ibnu'l As Mısır 'i feth ettiğinde ,orda büyük Iskenderiye kütüphanesinden eser bile kalmamıştı

📖 Iskenderiye Kütüphanesinin yakılmasına ilişkin Müslümanları töhmet altında bırakan iddia Halep Piskoposu Ebul Ferec, Iskenderiye Kütüphanesinin Hz.Ömer 'in emriyle yaktirildigini iddia etmiştir hicri 650 tarihinde yazdığı ✨TARİH-I UMUMİ'de

📖 BU görüş XIII.yy da zaten büyük Serapeum kütüphanesi müslümanlar Mısır a gelmeden önce iç karışıklıklar sırasında tahrip etmiştir.

📖 el-Kifti şöyle demektedir : İskenderye'yi tıbbin ve diğer bilimlerin okutulduğu bir bilim yuvası haline getiren İSKENDERİYELİLERDİR

📖 Iskenderiye'de İslam ın doğduğu sırada başta Galen ve Hipokrat'in kitaplarından bazıları olmak üzere uygarlıklara ait çok sayıda tıbbi kitap bulunuyordu.

📖📖 İslam tıp tarihinde Galene ait 16 eserden olusan📖Cevamiu'l-İskenderaniyyin adıyla şöhrat şöhrat kazanmış külliyyat da nabiz hastalıklarının teşhis ve tedavi yolları olmak üzere çeşitli konular içeriyordu.

●● Iskenderiye Mektebi. SAHSİYETLER

📖Yahya en-Nahvi ,

📖Yahya Philoponnes

📖Aristoteles ve Eflatun'un Şarihleri

📖Okklides

📖Hipokrat

📖 Calinos

📖 Plotion

📖 Batlamyus

📖🕒 ve Hermes ,Eflatun'un Phaidros adlı kitabını şerh etti.

🔊🔊 İskenderiye MEKTEBİ ve kütüphanesi Ömer b.Abdulaziz döneminde Antakya'ya taşınmıştır

📖🌟 Antakya Medresesi

3.asrin sonlarına doğru teoloji içerikli bir medre seden bahsedilir

🌟 Nesturilgin ,Eflatunculugunve Fisgarculugun okutulduğu bir merkez dir.

🌟 Antakya MEKTEBİ Yakubi cemaatinin kontrolundeydi.

🌟 Bu medresenin en büyük rolü,yaratmış olduğu entelektüel havadır.

🌟 Antakya Medresesinin önde gelen muellifi 5.asrin ilk yarısında yaşamış olan tabip Probus tur.

🌟 Aristo mantığından el-ibare ve Kıyas kitaplarını Süryaniceye çeviren Probus bunlara da bir şerh yazmıştır.

🌟 Probus un yapmış olduğu çeviri ve şerhler Süryani diline yapılmış olan ilk çevirilerdendir

📖🕒 Ömer b. Abdulaziz'in İskenderiye'den Antakya ya taşıdığı mektep bahsedilen Antakya Mektebinde farklıdır . Ömer b.Abdulaziz in taşıdığı İskenderiye Mektebi burada " ÜSKÜL" adıyla anılan ikinci mektep olmuştur.

🌟 Üskül Farabi ve Mesudi 'nin bildirdiği Hıristiyan Arapların, bir hoca etrafında halka oluşturmak anlamına geliyormuş

📖🌟 Harran Medresesi

🌟 639 yılın da Müslümanlar tarafından fethedilen Harran ,Fırat-Dicle nehirleri arasında bulunan ve " bereketli hilal " olarakta adlandırılan coğrafya içerisindeki bu şehir düşünce tarihi açısından önemli önemli bir yere sahiptir.

🌟 Tek in 4-5, 11-12,31 babalarında da belirtildiği gibi İbrahim Peygamber in vefat edilmiş topraklara gitmek üzere Harran'dan yola çıktığı ileri sürülmektedir.

✦Sabilik dininin merkezi konumundaki bölge Büyük İskender tarafından alınınca Yunan düşüncesiyle yansımıştır.

✦ İslam felsefesinin Yeni Eflatanculuk ve Yeni Pisagorculuk ile yarışmasında Harran Mektebi önemli olmuştur.

●Tercüme faaliyetlerinde önemli bir yeri olan Sabit b.Kurra Harran Mektebi nin önemli temsilcilerinden biridir.

●5.ünsur teknolojisi, Harran düşüncesinin önemli özelliklerindendir.●Sabilik Kur'an'ın zikrettiği Sabilikten farklıdır.

✦Harran Sabileri Aramca'nın bir kolu olan Nabatça konuşan bir topluluktur.

📍 Harran Mektebi nin Seçkin simaları

📍Sabit b.Kurra

📍Oğlu Ebu Said Sinan

📍Torunları İbrahim

ve Ebu'l-Hasan Sabit

📍Küçük torunları İshak ve Ebu'l-Ferec onun yolundan giden matematik ve astronomi ihtisası olan kimselerdi.

📍🌟 Urfa(Edessa) Medresesi

📍 Urfa Medresesi ilk başlarda Yahudiliğe ait dini bir medrese iken daha sonraları Hristiyanlaştırmıştır.

📍 Bu mektep İranlılara Yunanca'yı ve Hristiyanlığı öğretmek için İranlı yöneticiler tarafından oluşturulmuştur.

📍 Bu mektepte Yeni Eflatonculuk okutulmuştur.

📍 Pagan kültürü,Sabilik,Yahudilik,Hristiyanlık ve İslam kültür ve medeniyetine ait önemli izler taşımaktadır

📍Göbekli tepe

📍Karahana tepesi

📍Balıklı göl civarında ki kesit gibi neolitik merkezlerdeki buluntular, kentin kültür dokusu

hakkında önemli ipuçları vermektedir.

🕒 Urfa da daha önce putperest olarak büyüyen sonradan Hristiyanlığı kabul eden ve sonra tekrar putperestliğe dönen 🕒 Süryani tarihçisi, Bardesan (155-222) ortaya çıkmıştır.

🕒 Bardesan 'gnostisizm' adı verilen ve paganizm felsefesini Hristiyanlığın bazı fikirleriyle telife çalışan ve

🕒 Ahd-i Atik'e çok düşman olan bir ekolün ilk temsilcilerinden olmuştur

🕒 Bardesan' fikirleri III. Asırda İran'da ortaya çıkmış olan "Manihaizm İnancı" üzerine önemli ölçüde tesir etmiştir.

🕒 Urfa bölgesi,Süryani Kilisesinin merkezi konumuna gelmiştir.

🕒 Kendilerini Ortodoks olarak isimlendiren bazı Hristiyanlar, resmi mezhep olan Katolikten ayrıldılar.

☀️🕒 Burdaki ayrılığın temelini

🕒🕒 Tanrı anlayışına bağlı olarak ,bizzat Hz.Isa 'nin Hristiyanlıktaki konumu oluşturmaktaydı

✠️✠️Yani İsa da uluhiyet taniyan Yakubilerle

✠️✠️✠️ İsa 'nin ilahlık ve insanlığının birbirinden ayrılmasının imkansız ve Meryem in de Tanrı 'nın kızı olduğunu kabul eden Nesturiler ayrıldılar

🕒 483'te yapılan dini mecliste İran a yerleşen Hristiyanlar ,Nesturi inancını benimsediler.

🕒 Ancak 489'da Urfa da gelişme gösteren İran Medresesi 'de Nesturi fikirlerinden dolayı İmparator Zenon tarafından kapatıldı.

🕒 Hristiyanlığın Doğu Anadolu da yayılmasındaki en büyük paye, bir kilise olan Urfa Medresesine aittir.

🕒 Bu medrese ,Bar-Hazbe -Şaba tarafından IV.Yüzyılın başlarında,çağın yaygın eğitim ve öğretim kurallarına uygun olarak kurulmuştur

● Bu medreseden yetişip Hristiyan dünyasında şöhret olanlar

🕒 Lucianus

🕒 Humus piskoposu Urfalı Jusius'u sayabiliriz.

🕒 İran okulu diye de bilinir.

☀️☀️ Piskopos Cyrus,imp.Zenon'dan Medresenin kapatılmasını istemiştir. 489 Yılında hoca

ve talebelerinin çoğunu dağıtarak medreseyi kapattı.

✱🌐✱ Nusaybin (Nisibis) Medresesi

🕒 320-325 yıllarında ,Süryanice konuşulan birbcografya olan Nusaybin 'de kuruldu

🕒 Teslis akidesinin mahiyeti üzerinde çıkan ihtilaflar nedeniyle,Bizans yönetimince aforoz edilmiştir.

🕒 'lüzumlu olan tek şey' "hoşlanılan tek sey" olarak algılanıyordu.

🕒 📖 Sonuç itibarıyla söylemek gerekirseİslam.dünyasında dini inançlar

bir sömürü aracı olarak kullanma yerine , insana yaratan dan ötürü iyilikle muamele edip , onların muazzam imkanlar yaratmasına fırsat tanındığı dönemlerin bizzat yaşandığını söylemek gerekmektedir.

✱🌐🌐 Cundişapur Medresesi

🕒🕒 Sasani hükümdarı 1.Şapur(241-272) tarafından İran' in Huzistan bölgesinde kurulmuştur.

🕒🕒 Cundişapur şehri,Sasani imparatorluğunun ikinci büyük şehridir.

✱✱ Eğitim dili Süryanice'dir.

✱✱ Hint tıbbi bu medresede okutulmuştur

✱✱✱ Tıbbın dışında Aristo mantığı,Eflatonculuk bu mektepte okutulmustur

✱✱ Atina okulunun son müdürü Paganist ve Yeni Eflatonculuğun temsilcisi Proklos ve beraberinde, Jüstinyen (527-579)529 yılında sürdürdü

✓ Damaskios

✓ Simlikios

✓ Priskianos

Gibi bilim adamları,531 yılına yılına kadar Cundişapur"da görev yapmışlardır.

🕒 📖 1.Nuşirevan (531-578)'ın Cundişapur da açtığı tıp okulu ve Medrese varlığını ve önemini Abbasi halifesi Me'mun (812-833) zamanına kadar sürdürdü

🚩 BahtıŖu ailesinden tıp alanında meŖhur olan dört kiŖi

1 Halife Mansur'un hekimi Curcis b.BatıŖu

2 Harun ReŖid 'in hekimi BahtıŖu b. Curcis es-Sabık

3 Cebrail b. BahtıŖu es-Sabık Me'mun'un hekimidir

4 BahtıŖu b. Cebrail es-Sabık bir zaman Halife Me'mun'un dostu idi.Halife Vasık ve Halife Mütevekkil in sevgisini de kazandı.

→İbn Ebi Usaybiya Ŗyle der↗

Hunyen b.Ishak, Calinus'a ait BahtıŖu b.Cebrail tarafından Süryani diline evrilmiŖ olan birçok kitabı Arapcaya nakletti

!!Kuffe ve Basra Ŗehirlerinde gramer ve filoloji mektepleri açılınca " Kafiyyun" ile "Basriyyun" arasında mnakaŖa ve rekabet devam etmiŖtir